

Równanie:

$$-u'' + u' + 2u = x^3 + x, u'(0) = 1, u'(1) + u(1) = 0$$

Znajdowanie rozwiązania dokładnego -metoda przewidywań

rozwiązanie dokładne to suma rozwiązania przewidywanego i rozwiązania równania jednorodnego

$$u = u_j + u_p$$

Równanie jednorodne, będące lewą stroną powyższego równania:

$$-u'' + u' + 2u = 0$$

Równanie charakterystyczne mu odpowiadające:

$$-r^2 + r + 2 = 0$$

$$(r - 2)(r + 1) = 0$$

$$r_1 = 2, r_2 = -1 \Rightarrow \Delta > 0$$

Zatem rozwiązanie równania jednorodnego ma postać:

$$u_j = C_1 e^{2x} + C_2 e^{-x}$$

Rozwiązanie przewidywane:

$$u_p = ax^3 + bx^2 + cx + d(1)$$

$$u_p' = 3ax^2 + 2bx + c(2)$$

$$u_p'' = 6ax + 2b(3)$$

wstawiając (1), (2) i (3) do wejściowego równania uzyskujemy:

$$-6ax - 2b + 3ax^2 + 2bx + c + 2ax^3 + 2bx^2 + 2cx + 2d = x^3 + x$$

$$2ax^3 + (3a + 2b)x^2 + (2b + 2c - 6a)x + (-2b + c + 2d) = x^3 + x$$

obliczone na podstawie równości wielomianów współczynniki wynoszą:

$$a = \frac{1}{2}, b = \frac{-3}{4}, c = \frac{11}{4}, d = \frac{-17}{8}$$

stąd:

$$u_p = \frac{1}{2}x^3 - \frac{3}{4}x^2 + \frac{11}{4}x - \frac{17}{8}$$

czyli:

$$u = C_1 e^{2x} + C_2 e^{-x} + \frac{1}{2}x^3 - \frac{3}{4}x^2 + \frac{11}{4}x - \frac{17}{8}$$

$$u' = 2C_1 e^{2x} - C_2 e^{-x} + \frac{3}{2}x^2 - \frac{3}{2}x + \frac{11}{4}$$

Znajdowanie współczynników C:

$$u'(0) = 2C_1 e^0 - C_2 e^0 + \frac{11}{4} = 2C_1 - C_2 + \frac{11}{4} = 1$$

$$u'(1) = 2C_1 e^2 - C_2 e^{-1} + \frac{3}{2} - \frac{3}{2} + \frac{11}{4} = 2C_1 e^2 - C_2 e^{-1} + \frac{11}{4}$$

$$u(1) = C_1 e^2 + C_2 e^{-1} + \frac{1}{2} - \frac{3}{4} + \frac{11}{4} = C_1 e^2 + C_2 e^{-1} + \frac{3}{8}$$

$$u(1) + u'(1) = 3C_1 e^2 + \frac{25}{8} = 0$$

Wyznaczamy C1:

$$C_1 = -\frac{25}{24e^2}$$

Wyznaczamy C2:

$$C_2 = 2C_1 + \frac{11}{4} - 1 = 2C_1 + \frac{7}{4}$$

$$C_2 = -\frac{25}{12e^2} + \frac{7}{4}$$

Rozwiązanie dokładne:

$$u = \left(-\frac{25}{24e^2}\right)e^{2x} + \left(-\frac{25}{12e^2} + \frac{7}{4}\right)e^{-x} + \frac{1}{2}x^3 - \frac{3}{4}x^2 + \frac{11}{4}x - \frac{17}{8}$$

Znajdowanie rozwiązania przybliżonego – metoda różnic skończonych

Dzielimy przedział $[0;1]$ na n przedziałów $[x_{i-1}, x_i]$, takich, że:

$$x_i - x_{i-1} = h = \frac{1}{n}, \text{ zatem } x_i = ih + x_0 = ih$$

wykorzystuję przybliżenia pierwszej i drugiej pochodnej:

$$u'(x_i) = \frac{u(x_{i+1}) - u(x_{i-1}))}{2h}$$

$$u''(x_i) = \frac{u(x_{i+1}) - 2u(x_i) + u(x_{i-1}))}{h^2}$$

wstawiam je do równania $-u'' + u' + 2u = f(x)$, gdzie $f(x) = x^3 + x$

$$-\frac{u(x_{i+1}) - 2u(x_i) + u(x_{i-1}))}{h^2} + \frac{u(x_{i+1}) - u(x_{i-1}))}{2h} + 2u(x_i) = f(x_i)$$

$$(*) u(x_{i-1}) \left[\frac{-1}{h^2} - \frac{1}{2h} \right] + u(x_i) \left[\frac{2}{h^2} + 2 \right] + u(x_{i+1}) \left[\frac{-1}{h^2} + \frac{1}{2h} \right] = f(x_i)$$

Zauważmy, że wzoru (*) nie możemy zastosować dla x_0 i dla x_n , ponieważ, nie istnieje x_{-1} , ani x_{n+1} , zatem musimy wprowadzić ich zastępcze wartości i korzystając z warunków brzegowych znaleźć równania dla x_0 i x_n .

dla x_n :

$$u'(x_n) = \frac{u(x_{n+1}) - u(x_{n-1}))}{2h} = -u(x_n), \text{ zatem}$$

$$u(x_{n+1}) = -u(x_n) \cdot 2h + u(x_{n-1})$$

Po wstawieniu tej zależności do równania (*) otrzymujemy:

$$u(x_{n-1}) \left[\frac{2}{h^2} \right] + u(x_n) \left[\frac{2}{h^2} + \frac{2}{h} + 1 \right] = f(x_n)$$

dla x_0 :

$$u'(x_0) = \frac{u(x_1) - u(x_{-1}))}{2h} = 1$$

$$u(x_1) = 2h + u(x_{-1}) \Rightarrow u(x_{-1}) = u(x_1) - 2h$$

Po wstawieniu tej zależności do równania (*) otrzymujemy:

$$u(x_0) \left[\frac{2}{h^2} + 2 \right] + u(x_1) \left[-\frac{2}{h^2} \right] + \left[\frac{2}{h^2} + 1 \right] = f(x_0)$$

$$u(x_0) \left[\frac{2}{h^2} + 2 \right] + u(x_1) \left[-\frac{2}{h^2} \right] = f(x_0) - \frac{2}{h^2} - 1$$

Teraz możemy utworzyć macierz A lewej strony równania

$\frac{2}{h^2} + 2$	$-\frac{2}{h^2}$					
$-\frac{1}{h^2} - \frac{1}{2h}$	$\frac{2}{h^2} + 2$	$-\frac{1}{h^2} + \frac{1}{2h}$				
	$-\frac{1}{h^2} - \frac{1}{2h}$	$\frac{2}{h^2} + 2$	$-\frac{1}{h^2} + \frac{1}{2h}$			
		$-\frac{1}{h^2} - \frac{1}{2h}$	$\frac{2}{h^2} + 2$	$-\frac{1}{h^2} + \frac{1}{2h}$		
			*	*	*	
				$-\frac{1}{h^2} - \frac{1}{2h}$	$\frac{2}{h^2} + 2$	$-\frac{1}{h^2} + \frac{1}{2h}$
					$\frac{2}{h^2}$	$\frac{2}{h^2} + \frac{2}{h} + 1$

Macierz f prawej strony równania ma następujący wygląd:

$f(x_0) - \frac{2}{h^2} - 1$
$f(x_1)$
$f(x_2)$
$f(x_3)$

*
*
*
$f(x_{n-1})$
$f(x_n)$

Zatem rozwiązanie przybliżone problemu sprowadza się do znalezienia takiego wektora u , że $A \cdot u^T = f \Rightarrow u^T = A^{-1} \cdot f$

Informacje o projekcie:

Wymagania: Zainstalowana wersja Javy 11 lub nowsza

Aby uruchomić projekt należy wejść w terminalu do katalogu głównego projektu i w przypadku systemu Linux wpisać w terminalu polecenie `./gradlew run` , a w przypadku systemu Windows wpisać w wierszu poleceń polecenie `gradlew.bat run`.

Na ekranie powinno pojawić okienko wyświetlające pole tekstowe do wprowadzenia liczby kroków rozwiązania przybliżonego i przycisk pozwalający na wprowadzenie tej liczby kroków.

Po wciśnięciu przycisku okienko znika, a pojawia się wykres przedstawiający funkcje będące rozwiązaniem dokładnym i przybliżonym dla danej liczby kroków, a także małe okno pokazujące błąd globalny przybliżenia.

W moim projekcie, do znalezienia macierz odwrotnej do A wykorzystałem funkcję `invert()` z biblioteki EJML. Z biblioteki tej korzystałem również podczas mnożenia macierzy. W moim projekcie za wygląd interfejsu użytkownika odpowiada klasa `App`, za konstrukcję wykresu klasa `Plot`, za znajdowanie rozwiązania i jego błędu klasa `Solution`, a za uruchomienie projektu klasa `Main`.